Ακούει κανείς; - Επιστολή 13χρονου μαθητή προς τους γονείς (Θωμάς Τάτσης)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 8 Νοεμβρίου, 2006

Ο Αλέξανδρος πηγαίνει στην πρώτη Γυμνασίου, μαθαίνει αγγλικά, παίζει μπάσκετ και τένις. Διαβάζει αρκετά και γράφει ακόμη περισσότερο. Χαμογελαστός και ευγενικός. Μόλις τελείωσε τα μαθήματά του χθες το βράδυ κάθισε στον καναπέ στο καθιστικό του σπιτιού του απέναντι από τη μητέρα του και απαντούσε στις ερωτήσεις:

«**Εγραψα την επιστολή γιατί θα ήθελα να αφυπνίσω τους γονείς** . Τους γονείς που πρέπει να μιλάνε περισσότερο με τα παιδιά τους, τους γονείς που αφιερώνουν λίγο χρόνο στα παιδιά τους, τους γονείς που όταν τα παιδιά ζητάνε να βγούνε μια βόλτα απαντούν: "Δεν έχω χρόνο να πάμε βόλτα, μπορώ όμως να σου κάνω ένα δώρο". Σ' αυτούς τους γονείς γράφω την επιστολή μου».

Τα ερεθίσματα για όσα γράφει στο γράμμα που έστειλε στην «Ε» τα έλαβε από τη μητέρα του. «Δεν βλέπω τηλεόραση. Πολλά απ' όσα μεταδίδονται, η μητέρα μου λέει ότι είναι απαγορευμένα για την ηλικία μου. Οσα έμαθα για τον Αλεξ στη Βέροια ή όσα έγιναν πρόσφατα στην Εύβοια τα πληροφορήθηκα μέσω της μητέρας μου», εξηγεί ο ίδιος. Από όσα μας περιέγραψε δεν γνωρίζει λεπτομέρειες. Εμαθε πολλά όμως για τον περίγυρο. Αναρωτήθηκε γιατί όλα όσα κουβεντιάζει με τους φίλους του δεν συμβαίνουν στο σπίτι του.

Και όλα τ' άλλα που γράφεις, για τα παιδιά και την παραβατικότητα πώς τα σκέφτηκες;

«Αυτό ήθελα να τονίσω. Μιλάω με τους συμμαθητές μου και τους φίλους μου στο σχολείο. Αρχισαν τώρα όλοι να μιλούν για παραβατικότητα. Αυτό που θέλω να πω και γράφω κιόλας είναι ότι οι γονείς είναι εκείνοι που είναι παραβατικοί. Δεν είναι τα παιδιά». Και ξεδιπλώνει με δικά του λόγια τους γονείς που «δεν μιλούν με τα παιδιά τους» ή τα δωροδοκούν για να μην τα πάνε βόλτα.

Η ημέρα του 13χρονου μαθητή της πρώτης Γυμνασίου είναι συνηθισμένη. Σχολείο και στη συνέχεια σπίτι για διάβασμα. Από φροντιστήριο πάει μόνο αγγλικά. Σε κανένα άλλο μάθημα. «Δεν μου χρειάζεται φροντιστήριο. Το μάθημα στο σχολείο είναι αρκετό», λέει. Η μονοτονία σπάει από το μπάσκετ και το τένις που αγαπάει και

μαθαίνει.

Οταν μεγαλώσει θέλει να ασχοληθεί με την αρχαιολογία ή γιατί όχι να γίνει συγγραφέας. «Σκέφτομαι διάφορα», λέει με την παιδική αμηχανία ενός παιδιού της ηλικίας του.

Η εικόνα που έχει σχηματίσει ο Αλέξανδρος απ' όσα διαβάζει, ακούει και συζητάει εδώ και μήνες για άλλα παιδιά που πρωταγωνιστούν σε υποθέσεις που τα μέσα ενημέρωσης έχουν αναδείξει, είναι ότι οι γονείς ευθύνονται. Οχι τα παιδιά - «πρωταγωνιστές».

Η επιστολή αποπνέει την αθωότητα ενός παιδιού 13 χρόνων, έχει ορθογραφικά και συντακτικά λάθη που διορθώθηκαν, **είναι όμως γεμάτη αλήθειες που θα φέρουν σε δύσκολη θέση όλους εκείνους στους οποίους ο Αλέξανδρος απευθύνεται.** Ο μικρός περιγράφει μ' έναν δικό του τρόπο τις αιτίες που τον οδήγησαν να γράψει αυτό το γράμμα που περιγράφει τον «άρρωστο κόσμο που κατοικεί στο ελληνόφωνο κρατίδιο με χαμένη μνήμη». Χρειάστηκε μία εβδομάδα να τελειώσει το κείμενο που έστειλε στην «Ε». «Είμαι παιδί και χρειάζομαι χρόνο. Γράφω ένα κομμάτι κάθε ημέρα», λέει αφοπλιστικά.

Ακολουθεί ολόκληρη η επιστολή...

"Αναμφισβήτητα σε ό,τι αφορά την πιο συγκλονιστική είδηση από τον Τύπο και την τηλεόραση μέσα στο 2006 πρέπει να είναι η εξαφάνιση του συνομήλικού μου και συνονόματού μου Αλέξανδρου από τη Βέροια και η ιστορία με τον βιασμό μιας μαθήτριας της Αμαρύνθου.

Τα μαντάτα δυσάρεστα. Οι εμπλεκόμενοι, παιδιά της δικής μου ηλικίας, και τα σενάρια εφιαλτικά.

Οι συναισθηματικές διαταραχές μέσα στην ελληνική οικογένεια μεγάλες, και μια μανία να ανακαλύψουν συμπτώματα παραβατικά στα παιδιά τους.

Η νέα λέξη που πιπιλίζουν σαν καραμέλα οι μεγάλοι είναι η παραβατικότητα.

Η νέα μόδα που κατασκευάζουν οι επιστήμονες για να φωτογραφίσουν ένα παιδί άτακτο, κακό, είναι η λεξοπαραβατική.

Ξαφνικά, κρίνονται - απορρίπτονται παιδιά που μέχρι σήμερα ήταν λίγο πιο ζωηρά ή παιδιά από ξένες χώρες με άλλη κουλτούρα.

Ολα αυτά συμπληρώνονται με εκφράσεις υποτιμητικές και με πολύ πολύ μυστήριο.

Σε ερώτηση που θα θέσουμε εμείς οι μικρότεροι: Γιατί τόση υστερία έτσι ξαφνικά; Τόση ευαισθησία; Σπεύδουν να μας απαντήσουν ότι το κάνουν από ενδιαφέρον ουσιαστικό και αγάπη.

Ας μην τρελαθούμε, αγαπητοί μου γονείς, ανεκπαίδευτοι κατά τα άλλα. Από εσάς ξεκινά το πρόβλημα.

Ναι, σε σας μιλάω. Δεν γεννιέται κανείς έτσι ξαφνικά παραβάτης, ούτε μας χτύπησε ίωση παραβατικότητας από τη μια στιγμή στην άλλη.

Εσείς μας την εισάγετε μαζί με τα επώνυμα ρούχα - τα ακριβά αυτοκίνητα - τα σπίτια με τις πισίνες. Μέσα από την τηλεόραση - τα ηλεκτρονικά παιχνίδια που μας επιβραβεύουν με μπόνους, με έναν όρο, να σκοτώσουμε όλο και πιο πολλούς. Τέλος, μέσα από την αλλοδαπή ανεκπαίδευτη προβληματική baby sitter.

Θα σας θέσω κάποιες ερωτήσεις και αν έχετε θάρρος απαντήστε μας.

Πείτε μου, αν έχετε Θεό, πότε καθήσαμε στον καναπέ με παρατεταμένη αγκαλιά και χωρίς την πίεση του χρόνου του στρες σαν οικογένεια να μιλήσουμε για τους προβληματισμούς μας;

Να μιλήσουμε για ανθρώπους του πνεύματος και για την πρόοδο της επιστήμης;

Να τρέξουμε στη φύση;

Αφήστε, εγώ θα σας πω, γιατί από τρελό και από παιδί μόνο ακούς την αλήθεια.

Ποτέ. Με ακούτε. Ποτέ. Κάποτε όμως γινότανε. Τότε που υπήρχε το απόλυτο μέτρο σύγκρισης. Κάποτε, που συμβιβαζόσαστε με τη φτώχεια, αλλά ήσαστε ευτυχισμένοι γιατί ήσαστε τίμιοι. Αξιοπρεπείς. Δεν απορρίπτατε αξίες καθημερινές και η ζωή σας είχε χρώμα, γράφατε ποιήματα, διηγήματα την ώρα της δουλειάς.

Χωρίς να έχετε τίποτα, τα είχατε όλα.

Σήμερα παραβιάσατε τη συνείδηση, παύσατε μέσα σας να υποκαθιστάτε το θαυμαστικό με το ερωτηματικό.

Σήμερα εγκλωβιστήκατε στην καταλυτική αποχαύνωση.

Οι ανάγκες σας είναι άλλες. Τα θέλετε όλα χωρίς να μετράτε την τσέπη σας, αλλά τον εγωισμό σας.

Και να τα ακριβά αυτοκίνητα, τα ακριβά ρούχα. Και να τα δάνεια και οι λογαριασμοί.

Ψέματα λέω; Αν λέω, να με κάψει ο Θεός.

Αλήθεια δεν είναι πως όπου βρεθείτε μιλάτε για μια Λάμπρου, μια Μπεζαντάκου και ένα νινί που σέρνει καράβια; Αλήθεια δεν είναι πως μιλάτε για παρανομίες και για εύκολο χρήμα; - ναρκωτικά - σεξ - αδικία - όπλα - θάνατο - fame story; Αυθάδεια και όλα αυτά μπροστά μας; Αυτό για σας λέγεται παιδεία, κουλτούρα;

Αχ άρρωστε κόσμε, που κατοικείς στο ελληνόφωνο κρατίδιο με χαμένη μνήμη. Αχ! γονείς εσείς, ανεκπαίδευτοι και σαλταρισμένοι, ξύλο που σας χρειάζεται. Πέστε μου, για να μην τα πάρω, πότε είχαμε γονική παρουσία εμείς τα παιδιά του 21ου αιώνα; Πότε καθήσαμε ήρεμα στα γόνατά σας, έτσι, για να γνωριστούμε καλύτερα, να ανοίξουμε ένα βιβλίο του Καβάφη, του Ρίτσου, έναν Καζαντζάκη; Σαν εκείνο να δεις που διάβαζε η γιαγιά μας σε σας, «Ενα παιδί μετράει τα άστρα». Ποτέ. Ναι, ποτέ. Μας ακούτε νεοέλληνες και τσιφτετέλληνες γονείς; Ποτέ. Μας εκπαιδεύσατε να ζούμε σε έναν κόσμο χωρίς αισθητική. Σε έναν κόσμο που κερδίζετε με τη δύναμη της υποταγής, του φόβου, του όπλου, τη μαγκιά και την πνευματική μιζέρια.

Αλλά όταν έρθει η ώρα να δείτε κατάμουτρα το δημιουργικό σας χάλι, την κατάντια σας, αντί να προσπαθήσετε να επανορθώσετε, λέτε πως δεν μας αναγνωρίζετε.

Προς Θεού τόσο εγωισμός, μα τόσο..."

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (13 ετών, Μαθητής Α' τάξη Γυμνασίου Βουλιαγμένης)

(Πηγή: "Ελευθεροτυπία" 7-11-2006)

***

ΔΥΟ ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ:

1) **Παιδιά και Γονείς** (Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιεροθέου)

Η επιστολή αυτή απεστάλη και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα Ελευθεροτυπία (9-11-2006), με αφορμή επιστολή 13χρονου για το θέμα της Παιδείας

"Κύριε Διευθυντά,

Κατ' αρχάς σας συγχαίρω για την πρωτοβουλία της Εφημερίδας σας.

Η επιστολή του 13χρονου Αλεξάνδρου που δημοσιεύσατε ήταν ενδιαφέρουσα ως ειλικρινής και λογική. Δεν γνωρίζω όμως το περιεχόμενο της επιστολής που θα έγραφε ο ίδιος ύστερα από 15-20 χρόνια, γιατί τώρα περνά την λεγόμενη «νεοφιλία» και τότε θα βιώνη την «καθυστερημένη υπακοή», όπως ισχυρίζεται ο νομπελίστας Λόρεντς.

Η αιτία των συγχρόνων προβλημάτων δεν είναι μονοσήμαντη και μπορεί να την εντοπίση κανείς και σε άλλα σημεία. Ότι, δηλαδή, πολλοί γονείς σήμερα δέχονται έναν ιδιότυπο «βιασμό» και είναι «μάρτυρες» από την ίδια την κοινωνία, αφ' ενός μεν γιατί παλεύουν για τον «επιούσιον άρτον» και τις απαιτήσεις της ζωής για να αναπτύξουν και συντηρήσουν την οικογένειά τους, με το χαμηλό μεροκάματο και την ανεργία, αφ' ετέρου δε γιατί δέχονται την ποικιλότροπη «επιθετικότητα» μιας άλλης κουλτούρας –ατομικιστικής, ευδαιμονιστικής, ηδονοκρατικής, ωφελιμιστικής– που μεταφέρεται κυρίως μέσα από τις τηλεοράσεις.

Εν πολλοίς τα κανάλια (εξαίρεση σε πολλά σημεία είναι η κρατική τηλεόραση) ενώ «ηθικολογούν» κατά την ώρα των ειδήσεων, εν τούτοις «σεξολογούν» αμέσως μετά, με τα ποικίλα σήριαλ, αφού συναγωνίζονται πως θα αποσπάσουν την προσοχή των τηλεθεατών. Και, βέβαια, η αγάπη μεταξύ των συζύγων - αγαπημένων είναι αποδεκτή, με ορισμένες προϋποθέσεις, αλλ' όταν οι εκδηλώσεις της αγάπης σκηνοθετούνται και βιντεοσκοπούνται για να προβληθούν στο κοινό, αλλάζουν εντελώς χαρακτήρα και γίνονται «πορνικές», οπότε κάνουν όλους τους τηλεθεατές «ηδονοβλεψίες», με συνέπειες την ψυχική αναπηρία τους.

Σήμερα τα καλά βιβλία και εν πολλοίς οι εφημερίδες, που προσφέρουν εκδόσεις ποιότητας, διαφυλάσσουν το κύρος της ενημέρωσης και ανυψώνουν το πολιτιστικό επίπεδο του λαού.

Νομίζω ότι πρέπει να βλέπουμε και τον «βιασμό» που εισέρχεται στα παιδικά δωμάτια μέσα από τις τηλεοράσεις.

Εύχομαι να έχετε πολλές τέτοιες επιτυχίες.

Με θερμές ευχές

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος"

2) **Για τους θρησκευτικά ακάλυπτους...** (απόσπασμα) (Πρωτ. π. Θωμάς Βαμβίνης)

"...έχουμε το ξέσπασμα ενός μικρού μαθητή, μέσα από το οποίο διαφαίνονται, πίσω από πολύ καίριες επισημάνσεις, ορισμένα μη επισημαινόμενα προβλήματα της νεοελληνικής ανθρωποκεντρικής αγωγής.

Ο 13χρονος Αλέξανδρος απευθυνόμενος με την επιστολή του στους γονείς μεταξύ άλλων γράφει: «Πότε καθήσαμε ήρεμα στα γόνατά σας, έτσι, για να γνωριστούμε καλύτερα, να ανοίξουμε ένα βιβλίο του Καβάφη, του Ρίτσου, έναν Καζαντζάκη; Σαν εκείνο να δεις που διάβαζε η γιαγιά μας σε σας, "Ένα παιδί μετράει τα άστρα"». Δεν ξέρω αν ποτέ στο παρελθόν υπήρχαν γονείς που έπαιρναν τα παιδιά τους στα γόνατα για να τους διαβάσουν Λουντέμη, Καβάφη, Ρίτσο η Καζαντζάκη. Είναι προφανές ότι ο Αλέξανδρος γνωρίζει τα ονόματα των ποιητών και των συγγραφέων που αναφέρει, χωρίς να γνωρίζη το τι λένε στα έργα τους. Πάντως, αν γνωρίζει κάτι, θα του διέφυγε πιθανώς ότι δεν αρκεί η ωραία εκφορά του λόγου, η δύναμη της περιγραφής, ο εντυποσιασμός των περίεργων ιδεών, για να καταστήση ένα συγγραφέα παιδαγωγό της τρυφερής ηλικίας. Για παράδειγμα, ο λουντεμικός ήρωας του «Ένα παιδί μετράει τα άστρα», που ξαπλώνει ανάσκελα στο χώμα και μουντζώνει με χέρια και με πόδια τον ουρανό, δεν μπορεί να δώση ικανοποιητικές απαντήσεις στα αυθόρμητα μεταφυσικά ερωτήματα των παιδιών. Θα τα απογοητεύση, θα τα τραυματίση. Ο φανταστικός Χριστός, επίσης, του Καζαντζάκη, που δεν είναι Θεός, αλλά παλεύει να μετατρέψη την σάρκα σε «πνέμα», δεν μπορεί να αποτελέση θετικό στοιχείο αγωγής για την καλλιέργεια της φυσικής θρησκευτικής συνειδήσεως των μικρών μαθητών. Θα την αποπροσανατολίση, θα την βουλιάξη στην ανθρώπινη εμπάθεια. Όσο για τα «ψηλά τείχη» της ποίησης του Καβάφη και του Ρίτσου δεν γνωρίζω αν διαθέτουν ειδική είσοδο για μικρά παιδιά. Πάντως, το πρότυπο που προβάλλεται από τον τρόπο γραφής και από το περιεχόμενο της επιστολής του Αλέξανδρου είναι του ανθρώπου που παιδαγωγείται από τους λογοτέχνες, ανεξάρτητα από τους πνευματικούς προσανατολισμούς τους, στους οποίους δεν δίνεται ιδιαίτερη σημασία• γενικά, είναι του ανθρώπου που προσλαμβάνει μια ανθρωποκεντρική αγωγή, με καλλιέργεια του συναισθήματος, της λογικής και της φαντασίας, η οποία είναι άρρηκτα δεμένη με τις αισθήσεις..."

(Πηγή: "Εκκλησιαστική Παρέμβαση" ΝΟΕ 2006)